

ORDBLIND – OG HVAD SÅ?

Information til forældre til ordblinde børn

INDHOLD

HVAD VIL DET SIGE AT VÆRE ORDBLIND?	3
HVAD KAN JEG FORVENTE AF SKOLEN?	3
HVAD FORVENTER SKOLEN AF MIG SOM FORÆLDER?	3
HVAD KAN MIT BARN SELV GØRE?	4
ORDBLINDEVENLIG UNDERVISNING	4
LEKTIER	4
LÆSETRÆNING OG LYTTELÆSNING	5
INDMELDINGER OG NYTTIGE LINKS	6
FREMADRETTET SAMARBEJDE OG FORÆLDREMØDER	7

HVAD VIL DET SIGE AT VÆRE ORDBLIND?

- Ordblindhed er defineret ved markante vanskeligheder med at bruge bogstavernes lyde til at lære at læse og stave. Disse vanskeligheder fører til besvær med en sikker og hurtig ordafkodning.
- Ordblindhed er arveligt og medfødt og skyldes ikke manglende træning.
- Man kan være mere eller mindre ordblind, og dermed er den enkeltes ordblindevanskeligheder individuelle.
- Det kan være forskelligt, hvornår man finder ud af, at man er ordblind.
- Sekundære følger af ordblindhed kan være manglende motivation, frustrationer, usikkerhed samt manglende selvværd.

HVAD KAN JEG FORVENTE AF SKOLEN?

Det er skolens ansvar, at alle elever inkluderes og har de bedste muligheder for at tilegne sig viden og lykkes som hele mennesker. Du kan forvente, at skolen lever op til ordblindindsatsen ved, at:

- Dit barns lærere ved, at dit barn er ordblind.
- Dit barns lærere kender til primære og sekundære vanskeligheder.
- Dit barns lærere udarbejder og deler en handleplan med mål for dit barn.
- Dit barn kommer med i et ordblindenetværk sammen med andre ordblinde på skolen.
- Dit barns lærere kender til ordblindevenlig undervisning og kan støtte dit barn i at anvende læse- og skriveteknologi (LST) i alle fag.
- Dit barn tilbydes løbende særligt tilrettelagt undervisning, fx holdundervisning, supplerende undervisning.
- Dit barn bliver introduceret til læse- og skriveteknologi (LST) på pc og mobiltelefon (oplæsning, ordforslag, ordbog, tale til tekst, skriveskabeloner, pdf-læser).
- Dit barn klædes på til tests og folkeskolens prøver.

HVAD FORVENTER SKOLEN AF MIG SOM FORÆLDER?

Som skole har vi nogle forventninger til dig som forælder, så dit barn klarer sig bedst muligt. Brug disse punkter som vejledning til, hvordan du hjælper og støtter op. Vi forventer, at du:

- Er opmærksom på dit barns trivsel og motivation for at gå i skole.
- Orienterer dig i dit barns handleplan for indsatser.
- Forholder dig nysgerrigt til dit barns opgaver og undervisning.
- Skaber gode rammer for 20 minutters daglig læsning.
- Spørger ind til øvelser og aktiviteter i ordblindenetværket.
- Henvender dig til skolen, hvis du har spørgsmål eller er i tvivl om noget.

HVAD KAN MIT BARN SELV GØRE?

Det er afgørende, at dit barn også selv arbejder med forståelse, accept og mindset ud over de opgaver og den supplerende undervisning, dit barn tilbydes. Det er hårdt arbejde at være ordblind. Derfor kan dit barn:

- Være aktiv i arbejdet med at forstå og acceptere sin egen ordblindhed.
- Samarbejde med lærerne og læsevejleder.
- Arbejde for at blive bedre til at læse og stave.
- Turde bede lærerne om hjælp.
- Tage den kompenserende LST (læse- og skriveteknologi) til sig.
- Læse selvstændigt i bøger, som passer til udviklingstrinnet.
- Lytte til alderssvarende bøger.

ORDBLINDEVENLIG UNDERVISNING

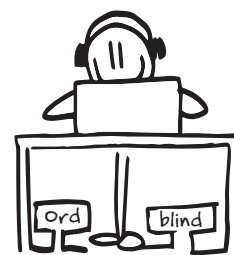
Som forælder kan du være opmærksom på ordblindevenlig undervisning ved at vise interesse for dit barns undervisning. Du skal ikke nødvendigvis kende til alle hjælpeværktøjer, men du kan være opmærksom på at:

- Spørge interesseret til, hvordan LST fungerer.
- Bede dit barn vise de digitale tekster.
- Sikre dig, at dit barn har mulighed for at lykkes med sine opgaver.
- Undersøge, om dit barn har tid nok til opgaverne.
- Spørge ind til øvrige fag, og hvordan det er som ordblind i hhv. matematik, sprogfag osv.

LEKTIER

I forældre skal ikke agere hjælperlærere, men snarere støtte op om igangværende strategier. I kan hjælpe med at færdiggøre eller lave opgaverne derhjemme med disse råd:

- Lektier må ikke belaste barnet eller familielivet.
- Lektier skal laves i et begrænset tidsrum – uanset opgavens omfang.
- Hold pauser, så dit barn kan nå at tænke.
- Vis fremfor at fortælle, hvad du vil have dit barn til at gøre.
- Ret ikke barnet for meget. Accepter forkert stavede ord og fejllæsninger.
- Vær opmærksom på barnets batteritid og mindset.
- Vær opmærksom på barnets brug af LST til at løse opgaver.

LÆSETRÆNING OG LYTTELÆSNING

Det har stor betydning for dit barns læseudvikling, at dit barn dagligt læsetræner derhjemme, gerne med støtte og opmærksomhed fra dig som forælder ud fra rådene om lektielæsning.

Læsningen derhjemme kan opdeles i to funktioner med hvert deres formål og indsats for hhv. læsetræning og lyttelæsning:

LÆSETRÆNING:

- Læsetræning 20 minutter om dagen styrker dit barns afkodningsfærdigheder.
- Sørg for, at dit barn læser bøger med en rigtighedsprocent tæt på 100 %; dansklæreren kan hjælpe med at finde bøger.
- Genlæs gerne af samme bog flere gange – det styrker sikkerhed og flydende læsning.
- Tal gerne sammen om indholdet i bogen.
- Hvis dit barn stopper op flere gange, kan det være tegn på, at bogen er for svær.

LYTTELÆSNING:

- Lyttelæsning styrker dit barns læseforståelse og udvikling af ordforråd.
- Lyt til bøger, dit barn drømmer om at læse, så dit barn kan tale med sine venner om indholdet.
- Læs evt. bøger højt for dit barn, eller lyt til dem sammen.
- Tal gerne om indholdet af lytteoplevelsen på samme måde som ved læsetræning.

INDMELDINGER OG NYTTIGE LINKS

Dit barn kan som ordblind blive meldt ind i Nota, og de øvrige links er til orienterende hjemmesider om ordblindhed.

NOTA

Bibliotek og videnscenter for mennesker med læsevanskeligheder, www.nota.dk, tilbyder lydbøger og e-bøger til børn og voksne, som af forskellige årsager har svært ved at læse. Her findes både skolebøger og bøger til frilæsning.

ORDBLINDE- OG DYSLEKSIFORENINGEN I DANMARK

Foreningen, www.ordblindeforeningen.dk, arbejder for bedre vilkår for ordblinde og oplyser om ordblindhed og dysleksi.

ET LIV SOM ORDBLIND

Et liv som ordblind, www.etlivsomordblind.dk, er en hjemmeside, der kan give svar på, hvad ordblindhed og hvad ordblindetesten er for en størrelse.

JEG ER ORDBLIND

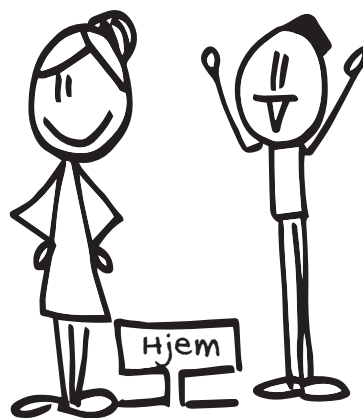
Jeg er ordblind, www.jegerordblind.dk, er en podcast, der omhandler ordblindhed. Holdet bag podcasten er ordblinde.

WIZKIDS

Wizkids, www.wizkids.dk/skole, udvikler en komplet pakke af innovative værktøjer til læse- og skrivestøtte, der kan skabe lige vilkår for alle. Wizkids er udbyder af AppWriter.

VITEC MV

Vitec MV, www.vitec-mv.com, udvikler læse- og skriveværktøjer, der på en intuitiv måde støtter brugerne i at tilegne sig og formidle viden. Vitec MV er udbyder af IntoWords (CD-ORD).

FREMADRETTET SAMARBEJDE OG FORÆLDREMØDER

Tanken med denne informationspjece er at give dig som forælder de bedste forudsætninger for at hjælpe dit barn godt på vej. Vi vil gerne fremadrettet samarbejde med dig om dit barns udvikling, læring og mestring, og vi vil også holde os orienteret om nyt på ordblindeområdet og dele det med jer. Derfor håber vi, at du fortsat vil deltage i de arrangementer, vi inviterer til, hvor vi vil orientere dig om, hvad vi arbejder med på skolen – hvordan og hvorfor. Her vil I få den unikke mulighed for at mødes med andre forældre til ordblinde børn, hvor I sammen kan vende stort og småt.

I er altid meget velkomne til at tage fat i os læsevejledere.

KONTAKTPERSON

Navn: _____

Mail: _____

Ordblind – og hvad så? | Information til forældre til ordblinde børn

© 2023 Mie Askjær Midtgaard, Mette Bach Laursen og Dansk Psykologisk Forlag A/S

Forlagsredaktør: Maria A. Skelbæk-Bundesen

Manuskriptredaktør: Marianne Hald

Grafisk tilrettelæggelse og sats: Louises design

Illustrationer: Mie Askjær Midtgaard og Pia Bjørk Thrane-Rasmussen/
Louises design

Dansk Psykologisk Forlag

Knabrostræde 3, 1. sal

1210 København K

Telefonnr.: 4546 0050

www.dpf.dk | info@dpf.dk

